

mainatges d'òc **PLUMALHON**

Mumbai vila indiana

ISSN 1264-6733
(5,70 €)

Las cernalhas e los lausèrts

Es lo mai grand lausèrt d'Europa.

Pòt far duscas a 90 cm de longor.

Gorriñ e
Pipaut

Las cernalhas e los lausèrts

La cernalha, qu'es grisa, a tota una cordelada de noms en occitan lengadocian. Segon las regions es la claupèire, la clau de Sant Pèire, la claveta, l'engrisòla, l'engròla, la lagremusa, la langostina, la lingairòla, la ringoleta, la sanglarina, la serpoleta, la sinsòla, la sinsaròla...

Las cernalhas que son grisas e los lausèrts o lusèrps que son verds son de reptils, coma las sèrps. An lo còs acaptat d'escalhas e lor temperatura varia en foncion de la temperatura ambienta. Es per aquò que, sovent, las vesèm que se solehan sus una pèira.

En çò nòstre, i a un quinzenat d'espècias de lausèrts diferents. La pus comuna es la cernalha que vesèm sovent per las paret.

Aquesta, resconduda per las pèiras a susprés un criquet. Aquí lo dinnar prèste !

Es çò que fa aquel lausèrt polidament colorat de verd que s'escaufa sus un ròc.

Efectivament, las cernalhas se noïsson d'insèctes mai que mai, o d'aranhas.

Coma las sèrps, las cernalhas an lo còs cobèrt d'escalhas, mas contràriament a las sèrps, an quatre patas. Un lausèrt es al despart : l'anaduèlh, çai contra, es de l'espècia dels lausèrts, mas es un lausèrt sens patas. Pòt far un cinquantenat de centimètres, e sovent lo podèm confondre amb una sèrp. Mas es ben un lausèrt.

De cernalhas, se'n pòt trobar un pauc pertot. N'i a dins totes los mitans gaireben. Mitans secs o mitans umides, de la riba de la mar duscas a mai de 2 700 m d'altitud.

Los mascles de cèrtas espècias an de colors estonantas per èsser pus vesedors e favorizar la reproduccion. Los lusèrps verds mascles an las escalhas del còl que se coloran de blau per atirar las femèlas. Qualques temps après l'acoblament, las femèlas cavan un nis dins lo sòl per i pondre d'uòus qu'espeliràn pas que 2 meses e mièg o 3 meses pus tard.

Se pòt pas parlar de menas de lausèrts diferentas sens mençonar la taranta, lausèrt que se tròba la nuèch subretot, lo long de la còsta mediterranea. L'estiu, se'n pòt veire per las paret dels ostals que caçan los parpalhòls de nuèch atirats pel lum. A de coïssinets adesiús als dets de las patas que li permeton d'escalar per las quitas vitras.

Per acabar, cal mençonar lo lausèrt pus grand d'Euròpa : aquel lausèrt viu sus tot lo ribairès mediterrane e pòt mesurar 90cm de long. S'avida d'animals pus gròsses que los autres lausèrts. Pòt manjar d'aucelons, d'escorpius, de pichòts mamifèrs, d'insèctes gròsses.

Tèxte e fòtos Fred Lavail